FI

CORK 2.0 -JULISTUS

“Parempi elämä maaseutualueilla”

Epävirallinen, Euroopan komission antama käännös.

Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puheluista maksun.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2016

Print	ISBN 978-92-79-63414-7	doi:10.2762/321	KF-01-16-997-FI-D
PDF	ISBN 978-92-79-63444-4	doi:10.2762/9347	KF-01-16-997-FI-N

© Euroopan unioni, 2016
Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

“Parempi elämä maaseutualueilla”

Huomioon otettavat seikat

kokoontui	Corkissa, Irlannissa 5. ja 6. syyskuuta 2016,
tukeutuu	vuoden 1996 Corkin julkistukseen – ”Elävä maaseutu” – jonka laativat Corkissa, Irlannissa pidetyn eurooppalaisen maaseudun kehittämiskonferenssin osallistujat,
ottaa huomioon	maaseutualueiden ja -yhteisöjen keskeisen roolin Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuksessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien ilmastosopimuksen (UNFCCC) osapuolten 21. vuotuisen konferenssin päätelmät,
on tietoinen	taloudellisesta, ympäristöön liittyvästä ja sosiaalisesta monimuotoisuudesta, joka kuvaa Euroopan maaseutua – jolla asuu yli puolet EU:n väestöstä ja joka kattaa yli kolme neljäsosaa sen alueesta – ja maaseutualueiden merkityksestä Euroopan moninaisten luonnon- ja kulttuurimaisemien ja kulttuuriperinnön säilyttämiselle,
on vakuuttunut	siitä, että kaupunkikeskukset ja maaseutualueet ja niiden väestö nauttivat erilaisista mutta toisiaan täydentävistä resursseista ja että niiden välinen vuorovaikutus ja kumppanuudet ovat tärkeitä edellytyksiä koko unionin taloudelliselle elinkelpoisuudelle, ympäristötehokkuudelle ja sosiaaliselle koheesiolle,
on vakuuttunut	sellaisten maaseuturesurssien arvosta, joilla voidaan saavuttaa kestäviä ratkaisuja kaikkia unionin kansalaisia koskeviin tämänhetkisiin ja tuleviin yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten korkealaatuisten elintarvikkeiden turvallisen ja kestävän tarjonnan varmistamiseen, kierrätystalouden kehittämiseen, biotalouden laajentamiseen, resurssitehokkuuden edistämiseen, ilmastonmuutoksen torjumiseen ja fossiilisia polttoaineita koskevan riippuvuuden vähentämiseen,
odottaa,	että maaseutuelinkeinot ja maaseutuyritykset ovat entistä enemmän riippuvaisia digitalisoinnista ja tietotyöntekijöistä, jotka hyödyntävät digitalisaatiokehitystä mahdollisimman tehokkaasti ja edistävät maaseudun tuotantoa kestävällä tavalla,
on vakuuttunut	siitä, että talouskasvu ja kestävä kehitys eivät sulje toisiaan pois ja että niitä voidaan edistää innovoinnilla, jota maaseutuyrittäjien, viljelijöiden ja metsänhoitajien on voitava hyödyntää ja joka voi liittyä teknologiaan, käytäntöihin, prosesseihin sekä yhteiskunnallisiin ja organisatorisiin asioihin, ja että ne voivat olla tutkimuslähtöisiä tai perustua vuorovaikutteisiin alhaalta ylöspäin suuntautuviin lähestymistapoihin,

on huolestunut	maaseudun väestökadosta ja nuorten poismuutosta ja tarpeesta varmistaa, että maaseutualueet ja -yhteisöt (maaseutu, maatilat, kylät ja pienet kaupungit) ovat edelleen houkuttelevia asuin- ja työskentelypaikkoja parantamalla maaseudun asukkaille tarkoitettujen palvelujen ja mahdollisuuksien saatavuutta sekä edistämällä yrittäjyyttä sekä perinteisillä maaseutualoilla että talouden uusilla aloilla,
on vakuuttunut	siitä, että maa- ja metsätalousalat ovat yhä erittäin tärkeitä unionin talouden kannalta ja että niihin liittyvät arvoketjut ovat maaseudun kasvun moottoreita, jotka luovat työpaikkoja ja antavat toimeentuloa kymmenille miljoonille eurooppalaisille, erityisesti maaseutualueilla ja usein luomalla työpaikkoja, joita ei voida siirtää muualle,
on tietoinen	maatalouden ja metsätalouden merkityksestä maiseman muokkaajina sekä viljelijöiden ja metsänhoitajien merkityksestä maaseudun säilyttäjinä ja sellaisten ympäristöön liittyvien julkishyödykkeiden ja -palvelujen tärkeimpinä tarjoajina, jotka koskevat luonnon monimuotoisuutta, maaperää, vettä ja ilmastotoimia,
ottaa huomioon	vahvaa alueellista painopistettä koskevan tarpeen yhteisessä maatalouspolitiikassa, joka täydentää muita EU:n politiikan aloja ja jossa keskitytään saamaan aikaan tuloksia, jotka ovat merkityksellisiä maaseudun asukkaille ja koko yhteiskunnalle,
on päättänyt	vahvistaa paikallisten aloitteiden ja maaseudun valmiuksien kehittämisen sisällyttämistä EU:n politiikantekoon, erityisesti soveltamalla alhaalta ylöspäin suuntautuvia lähestymistapoja paikalliseen kehitykseen, kuten Leader-aloitetta ja paikallisyhteisöjen omia kehityshankkeita,
on sitoutunut	varmistamaan maaseudun kehittämisen alan toimijoiden ja sidosryhmien osallistumisen kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytännesääntöjen mukaisesti,
ottaa huomioon	alueiden komitean lausunnon aiheesta ”Innovointi ja maaseudun talouden modernisointi”, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta ”Maaseudun kehittämisohjelmat” sekä muiden maaseudun sidosryhmien arvokkaat näkemykset maaseudun ja maatalouden kehitysnäkymistä,
on vakuuttunut	siitä, että tuloksiin suuntautuva yhteinen maatalouspolitiikka ja maaseudun kehittämispolitiikka sekä vahva strateginen lähestymistapa ovat keskeisiä välineitä toteuttaa EU:n ensisijaisia tavoitteita,
on sitoutunut	varmistamaan, että toissijaisuusperiaatetta noudatetaan ja että politiikan suunnittelua yksinkertaistetaan ja sen avoimuutta lisätään.

Poliittiset suuntaviivat

Me, Corkissa pidetyn toisen eurooppalaisen maaseudun kehittämiskonferenssin osallistujat, toteamme, että Euroopan unionin innovatiivisessa, yhdennetyssä ja osallistavassa maaseutu- ja maatalouspolitiikassa on otettava huomion seuraavat kymmenen poliittista suuntaviivaa:

Kohta 1: Maaseudun hyvinvoinnin edistäminen

On tunnustettava entistä selkeämmin maaseudun potentiaali kehittää innovatiivisia, osallistavia ja kestäviä ratkaisuja tämänhetkisiin ja tuleviin yhteiskunnallisiin haasteisiin, joita ovat esimerkiksi taloudellinen hyvinvointi, elintarviketurva, ilmastonmuutos, resurssien hallinta, sosiaalinen osallisuus ja maahanmuuttajien kotouttaminen. Maaseutuvaikutusten arviointimenetelmällä (rural proofing -menetelmä) on varmistettava, että tämä otetaan huomioon unionin politiikoissa ja strategioissa. Maaseutu- ja maatalouspolitiikkojen on perustuttava maaseutualueiden identiteettiin ja elinvoimaisuuteen, ja niissä on toteutettava integroituja strategioita ja monialaisia lähestymistapoja. Niillä on edistettävä monipuolistumista, yrittäjyyttä, investointeja, innovointia ja työllisyyttä. Näillä politiikoilla on myös lisättävä maaseudun arvoa ja edistettävä kestävyyttä, sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä sekä maatilojen ja maaseutuyhteisöjen selviytymiskykyä.

Kohta 2: Maaseudun arvoketjujen vahvistaminen

Unionin politiikoissa on keskityttävä yhdennettyihin lähestymistapoihin maaseudun arvoketjujen ja paikallisten tuotantoverkkojen kehittämisessä ja vahvistamisessa. Niissä on otettava huomioon maatalouden, metsätalouden ja maaseutuyritysten uudet liiketoimintamahdollisuudet, jotka liittyvät kiertotalouteen, vihreään ja fossiilittomaan talouteen. Kuluttajien lisääntyviin tuotteiden ja tuotantoprosessien laatua koskeviin huolenaiheisiin sekä kuluttajien terveellisiä elintarvikkeita koskevaan kysyntään on myös vastattava. Politiikoilla on edistettävä uusia lähestymistapoja horisontaaliseen ja vertikaaliseen integroitumiseen, jolla varmistetaan toimitusketjun oikeudenmukaiset ja avoimet sopimussuhteet, sekä lainsäädännöllisiä mahdollisuuksia viljelijöiden kollektiivisten toimien järjestämiselle. Viljelijöille on tarjottava tehokkaita riskinhallintavälineitä.

Kohta 3:
Maaseudun elinkelpoisuuteen ja elinvoimaisuuteen panostaminen

Unionin maaseutualueiden investointituki olisi keskitettävä tuottamaan lisäarvoa yhteiskunnalle. Liiketoiminnan kehittämiseen, julkisiin ja yksityisiin palveluihin, olennaiseen infrastruktuuriin ja valmiuksien kehittämiseen osoitetuilla investoinneilla on edistettävä EU:n yhteisten tavoitteiden, erityisesti työpaikkoja ja vihreää ja osallistavaa kasvua koskevien tavoitteiden, saavuttamista. Investoinneilla on myös tuettava kestäviä aloitteita, joilla edistetään maatalouden ja maaseutuelinkeinojen kilpailukykyä ja monipuolistumista. Erityistä huomiota on kiinnitettävä digitaalisen kahtiajaon poistamiseen ja maaseutualueiden yhteyksien parantumisen ja digitalisoinnin tarjoamien mahdollisuuksien kehittämiseen. Politiikoilla on edistettävä maaseudun elämänlaatua ja vastattava maaseudun nuorten moninaisia ja hyväpalkkaisia töitä koskeviin toiveisiin sekä helpotettava sukupolvenvaihdoksia. Rahoituksen ulottuvuutta, soveltamisalaa ja vipuvaikutusta on pyrittävä laajentamaan tarjoamalla innovatiivisia rahoitusvälineitä. Unionin tuella on vahvistettava maaseudun ja kaupunkien välisiä yhteyksiä ja yhdenmukaistettava sekä maaseutu- että kaupunkialueiden kestävää kehitystä.

Kohta 4:
Maaseudun ympäristön säilyttäminen

Maankäytön suunnittelulla on keskeinen rooli kansalaisten ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa. Politiikoilla on edistettävä ympäristöön liittyvien julkishyödykkeiden tarjoamista sekä Euroopan luonto- ja kulttuuriperinnön säilyttämistä. Näihin sisältyvät kasvien ja eläinten elinympäristöjen monimuotoisuus sekä maiseman virkistysarvot, jotka ovat suuresti riippuvaisia maa- ja metsätaloustuotantojärjestelmistä. Ympäristöön liittyvien julkishyödykkeiden ja -palvelujen tarjoamisen palkitsemistoimissa on otettava huomioon erilaiset paikalliset olosuhteet. Maaseutuympäristön luontainen arvo hyödyttää paikallista talouskehitystä, ekomatkailua, terveellisiä elintapoja, elintarvikkeiden omaleimaisuutta ja tuotekuvaa sekä edistää maaseudun virkistyskäyttöä.

Kohta 5:
Luonnonvarojen hallinta

Elintarvikkeiden, rehujen, kuitujen ja biomateriaalien kasvava kysyntä lisää luonnonvaroihin kohdistuvaa painetta, johon on vastattava koordinoiduilla toimialojen välisillä poliittisilla ratkaisuilla. Ratkaisuilla olisi varmistettava veden, maaperän ja luonnon monimuotoisuuden kaltaisten luonnonvarojen – jotka ovat maa- ja metsätalouden tuotantovälineitä – kestävä hallinta. Geneettisen monimuotoisuuden väheneminen on pysäytettävä, ja asianmukaisilla julkisilla ja yksityisillä toimilla on varmistettava kasvi- ja eläingeenivarojen säilyminen ja kestävä käyttö. On tarve kehittää ja ottaa käyttöön innovatiivisia, tieteeseen perustuvia ratkaisuja, joiden avulla voidaan tuottaa enemmän pienemmillä resursseilla ja samalla varmistaa, että luonnonvarat ovat tulevien sukupolvien käytössä. On kehitettävä tehokkaita tiedonvaihdon ja neuvonnan muotoja ja tarjottava tukea hyvin suunniteltujen maankäyttöjärjestelmien käyttöönotolle.

Kohta 6:
Ilmastotoimiin rohkaiseminen

Kun otetaan huomioon pakottava tarve vastata ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin niin maaseutualueilla kuin kaupungeissakin, tuki on kohdennettava tehokkaiden lieventämis- ja sopeutumisstrategioiden toteuttamiseen. Maaseutualueilla on paljon mahdollisuuksia hiilen sitomiselle ja varastoinnille. Toimien on mentävä hiilipohjaisia ratkaisuja pidemmälle, ja niillä on edistettävä moitteetonta ravinteiden hallinnointia ja kotieläintuotantoa. Viljelijöitä ja metsänhoitajia olisi rohkaistava tarjoamaan ilmastopalveluja ja osallistumaan sopeutumistoimiin. Maaseutualueiden mahdollisuuksia tuottaa kestävää uudistuvaa energiaa sekä biomateriaaleja on kehitettävä asianmukaisten investointijärjestelmien avulla. Etusija on annettava kierrätystalouden kehittämiselle ja biomateriaalien porrastetulle käytölle

Kohta 7:
Osaamisen ja innovoinnin lisääminen

Maaseutuyhteisöjen on osallistuttava osaamistalouteen, jotta ne voivat hyödyntää täysimääräisesti tutkimuksen ja kehityksen edistysaskeleita. Kaikentyyppisten ja -kokoisten maaseutuyritysten, myös viljelijöiden ja metsänhoitajien, saatavilla on oltava asianmukaista teknologiaa, huippuliittymiä sekä uusia hallintavälineitä, jotka tuottavat taloudellisia, yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyvien etuja. Tarvittavien taitojen kehittämiseksi on olennaista, että painotetaan enemmän sosiaalista innovointia, oppimista, koulutusta, neuvontaa ja ammatillista koulutusta. Tämän lisäksi on vahvistettava viljelijöiden ja maaseutuyrittäjien vertaisperiaatteella tapahtuvaa taitotiedon vaihtoa, verkostoitumista ja yhteistyötä. Maaseutualueiden tarpeiden ja panosten pitäisi näkyä selvästi Euroopan unionin tutkimusohjelmassa. Teollisuuden, tutkijoiden, ammatinharjoittajien, osaamisen tarjoajien, kansalaisyhteiskunnan ja julkisten viranomaisten on tehtävä tiiviimpää yhteistyötä, jotta tieteen ja tekniikan kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää ja jakaa entistä paremmin.

Kohta 8:
Maaseudun hallinnon parantaminen

Alueellisten ja paikallisten hallintoelinten sekä yhteisössä toimivien ryhmien hallinnollisia valmiuksia ja tehokkuutta on tarvittaessa vahvistettava tarjoamalla teknistä apua, koulutusta, yhteistyötä ja verkostoitumista. Leader-aloitteen ja maataloutta koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden menestyksen perusteella olisi otettava käyttöön alhaalta ylöspäin suuntautuvia ja paikallisesti johdettuja aloitteita maaseudun potentiaalin hyödyntämiseksi. Yhteisen maatalouspolitiikan rakenteen on perustuttava yhteiseen strategia- ja ohjelmakehykseen, jonka avulla kaikki toimenpiteet

voidaan kohdentaa hyvin määriteltyihin taloudellisiin, yhteiskunnallisiin ja ympäristöön liittyviin tavoitteisiin. Tässä olisi otettava huomioon kyseisten alueiden tarpeet ja toiveet ja kunnioitettava kumppanuusperiaatetta. Rahoituksen ulottuvuutta, soveltamisalaa ja vipuvaikutusta on laajennettava kehittämällä rahoitusvälineitä edelleen ja lisäämällä niiden käyttöä. Maaseutu- ja maatalouspolitiikkojen on oltava vuorovaikutuksessa kansallisten ja alueellisten strategioiden kanssa, ja niiden on täydennettävä muita politiikkoja ja oltava johdonmukaisia niiden kanssa.

Kohta 9: Politiikan toteutuksen ja yksinkertaistamisen edistäminen

Politiikan suunnittelussa ja toteutuksessa tarvitaan joustavuutta ja parempaa kohdistamista, mutta tämä ei saa johtaa tarpeettomaan monimutkaisuuteen. Sidosryhmien luottamuksen palauttamiseen ja rakentamiseen tähtäävät aloitteet ovat ensisijaisia. On olennaista, että yhteisen maatalouspolitiikan sääntelykehystä ja täytäntöönpanoa yksinkertaistetaan edelleen. Tämän lisäksi on kehitettävä älykkäitä hallinnollisia välineitä ja menettelyjä tuensaajiin sekä kansallisiin ja alueellisiin hallintoviranomaisiin kohdistuvan hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Vaatimusten ja seuraamusten oikeasuhteisuus on tärkeää. Sähköisen hallinnon käyttöönotto tukiohjelmien hallinnoinnissa ja yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen laaja soveltaminen on asetettava painopisteeksi. On tarpeen vahvistaa toissijaisuutta ja suhteellisuutta varojen yhteishallinnoinnissa sekä valvontajärjestelmiä.

Kohta 10: Suorituskyvyn ja vastuullisuuden parantaminen

Politiikan on oltava vastuullista ja tarkoitukseen sopivaa. Maataloudelle ja maaseutualueille annettavaan julkiseen tukeen on sovellettava uskottavaa seuranta- ja arviointijärjestelmää. Järjestelmän on katettava toimista koituvat hyödyt ja kustannusten tehokkuus, ja siinä on arvioitava politiikan toteutusta sen tavoitteisiin nähden. Sidosryhmille on annettava vahvempi rooli arvioitaessa suoritusta vertaisoppimisen ja suoritusarviointien avulla. Kansalaiset ja veronmaksajat odottavat saavansa tietoa politiikan tuloksellisuudesta ja saavutuksista. Tähän odotukseen on vastattava.

Päätelmät

Me, Corkissa pidetyn toisen eurooppalaisen maaseudun kehityskonferenssin osallistujat, kehotamme Euroopan unionin poliittisia päättäjiä

- lisäämään yleistä tietoisuutta maaseutualueiden ja -resurssien potentiaalista vastata erilaisiin taloudellisiin, yhteiskunnallisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, joista on hyötyä kaikille Euroopan kansalaisille;

- investoimaan maaseutuyhteisöjen identiteettiin ja maaseudun kasvupotentiaaliin sekä lisäämään maaseutualueiden houkuttelevuutta asuin- ja työympäristönä elämän eri vaiheissa;

- hyödyntämään tätä kehitystä ja kehittämään edelleen maatalous- ja maaseutupolitiikkaa kohti lähestymistapaa, joka on tuloshakuista, yksinkertaista ja joustavaa ja perustuu kumppanuuteen ja jossa lisäksi otetaan huomioon unionin tavoitteet sekä alueiden tarpeet ja toiveet;

- arvioimaan järjestelmällisesti muuta makropolitiikkaa ja alakohtaista politiikkaa maaseudun näkökulmasta ja harkitsemaan mahdollisia ja todellisia vaikutuksia ja seurauksia maaseudun työpaikoille ja kasvulle, kehitysnäkymille, sosiaaliselle hyvinvoinnille sekä maaseutualueiden ja -yhteisöjen ympäristön laadulle;

- tukemaan tätä kymmenen kohdan ohjelmaa ja sisällyttämään sen vision ja suuntaviivat tulevaan politiikkaan.

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut:

- yksi kappale:
  EU Bookshopista (http://bookshop.europa.eu)
- enemmän kuin yksi kappale tai julisteet/kartat:
  Euroopan unionin edustustoista (http://ec.europa.eu/represent_fi.htm),
  muissa kuin EU-maissa sijaitsevista lähetystöistä (http://eeas.europa.eu/delegations/index_fi.htm),
  ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun (http://europa.eu/contact/index_fi.htm)
  tai soittamalla 00 800 6 7 8 9 10 11 (maksuton numero koko EU:n alueella) (*).

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puheluista maksun.

Maksulliset julkaisut:

- EU Bookshopista (http://bookshop.europa.eu)

KF-01-16-997-FI-N

Julkaisutoimisto

https://enrd.ec.europa.eu

Rahoittajana:
Euroopan komissio